

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਐਮਆਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਸਿੰਘੂ ਜੇ. ਜੇ.

ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਸਤ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਵਾਬਦਾਰ।

1977 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 49-ਐਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

ਅਕਤੂਬਰ 12, 1977

1955 ਦਾ XXV) — ਸੈਕਸ਼ਨ 9, 21 ਅਤੇ 23 — ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (V ਦਾ 1908) — ਆਰਡਰ 43 ਨਿਯਮ 1(ਡੀ)-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ (ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ) ਭਾਗ V— ਅਧਿਆਇ 2- ਇੱਕ ਨਿਯਮ 9 — ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਰਡਰ — ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਖਰਚੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ—ਕੀ ਉਹ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪੀਲ—ਕੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਧਿਆਇ 2 ਦੇ ਨਿਯਮ 9. ਕੋਰਟ ਰੂਲਜ਼ ਐਂਡ ਆਰਡਰਜ਼ (ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ) ਵਾਲੀਅਮ V ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਟਾਈਪ ਕੀਤੀਆਂ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਟਾਈਪਿੰਗ ਖਰਚੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।' (ਪਰਾ ੪)।

ਫ਼ਤਿਆ ਗਿਆ, ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ! ਸ਼ਬਦ "ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ" ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਦੰਡ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰੇ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪਰਾ ੬)।

ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਸਤਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ (ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.)

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮਾਨਸਾ (ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 1977 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ . ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ 77 ਦਾ ਨੰਬਰ 2283 -C-II

5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਰਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 100 ਛਪਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ।

ਆਰ.ਐਨ. ਨਰੂਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ __ (ਸੌਖਿਕ)

(1) ਦ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ। ਨਿਵਾਸੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 18 ਨਵੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮਾਨਸਾ (ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। 15 ਦਸੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9, ਰੂਲ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਸ - ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 13 ਜੂਨ, 1977 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) 10 ਅਕਤੂਬਰ 1971 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਐਨ ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਦੋ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟਾਈਪਿੰਗ ਚਾਰਜ ਰੁਪਏ। 100 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਇਤਰਾਜ਼* ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 43, ਨਿਯਮ (1 (ਡੀ)) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

(3) ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ iNarula, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ।

ਗੁਪਤਾ, ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਜੈ ਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮੈਮੋ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਖਰਚੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੇ ਦਰਜ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਚਾਰਜਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਿਆਇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਪੇਖਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਖੁਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲੜਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਿਆਇਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮੱਸਿਆ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੱਖਰਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ

ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ ਸਮਾਜ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਪਵੇ। ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਲਿਖਿਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਨਿਯਮ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(4) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਤਨੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਨਰੂਲਾ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1965 ਪੀ.ਬੀ. 129.

(2) 1967 ਕਰ. ਐਲਜੇ 857

ਬਿਕਸਨਲਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਸਤਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ (ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਢੰਗ ਅਪਣਾ ਕੇ ' ਐਕਸਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਟਾਈਪ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਟਾਈਪਿੰਗ ਖਰਚੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 77 ਵਿੱਚੋਂ CM 2283 C-II ਨੂੰ ਇਹ ਚਾਰਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(5) ਦੂਜੇ ਸੈਕਿੰਡਲੀਪਰਿਲੀਮਿਨਰੀਜੇ<ਇਤਰਾਜ਼ ਲਈ, ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਆਰ. >N.'IIINar ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੋ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, (3) ਨਾਲ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਕੌਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਡਰ 41, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 43 ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਯਮ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ 1(d), ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਨਰੂਲਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ,

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ 1908 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ ਹਨ "ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਦੰਡ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

(1) ਏਆਈਆਰ 1969 ਪੀ.ਬੀ. 69.

ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਮਾਮਲਾ *ਇਕਸਾਰਤਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।* ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗੰਗਾਵਾਲਾ, (4), ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ *ਐਕਸ-ਪਾਰਟ* ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

dfssp,,ir....

(7) ਕੇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਮੀ ਕਮਿੰਗ, IMr.<.R. ਜੇ ਐਨ ਜੇ ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਲਝਣਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਆਰ ਡਬਲਯੂ 3, ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੇਸ. ਅਸੀਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਾਂ ਪਰ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੰਗਰੂਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਨੂੰ 'ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ *ਐਕਸ-ਪਾਰਟ* ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ *ਐਕਸਪਾਰਟ* ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਰਾ ਕਾਰਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਰੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(8) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ *ਐਕਸ-ਪਾਰਟ* ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ

(4) 1977 ! CLJ 506.

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਦੀ ਸਿਟੇਟ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ
(ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.)

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮਾਨਸਾ (ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ)⁴ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮੁੜ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 28 ਅਕਤੂਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ। ਰਿਕਾਰਡ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀ ਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿ ਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾ ਰੇ ਵਿ ਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿ ਆਂ ਨਿ ਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿ ਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ

ਸਿੰਘ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਫੁਟਕਲ ਸਿਵਲ

ਏ.ਡੀ. ਕੋਸ਼ਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਡੀ. ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਜੇ. .

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ ਆਦਿ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

;

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1553 .

24 ਅਕਤੂਬਰ 1977

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950— ਆਰਟੀਕਲ 16— ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਵਾਈਸ ਕਲਾਸ III ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ ਰੂਲਜ਼ 1955—ਨਿਯਮ 2(e) ਅਤੇ 7(i)— ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਐਕਸਚੇਂਜ (ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ) ACFI 1959— ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (d) ਅਤੇ 10— ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ—ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ—ਪ੍ਰੈੱਸ 'ਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ—ਭਾਵੇਂ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿਯਮ—ਚੋਣ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਚੈਨਲ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਡਹਾਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ—ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਤ ਹੈ— ਵਿਭਾਗੀ ਭਰਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਅਜਿਹਾ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ—ਕੀ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ—ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ—ਕੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਐਕਸਚੇਂਜ—ਕੀ ਇਹ ਜਨਤਕ ਮਾਧਿਅਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਰਤੀ ਦੇ

ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਹ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਧਾਰਨਾ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੈਸ ਸੋਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ III ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ ਰੂਲਜ਼ 1955 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੰਗ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਬੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਵਰਗ ਜਾਂ ਸਰੋਤ ਤੱਕ, ਜਿਸ ਤੱਕ ਭਰਤੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਕੋਲ ਹੈ